

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 05, 2019

Nummer 5, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:174](#) 05-02-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:177](#) 05-02-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:116](#) 05-02-2019

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat het geweld ‘openlijk’ is gepleegd is niet toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat het in de bewezenverklaring vermelde geweld ‘openlijk’ is gepleegd.

De tenlastelegging is toegesneden op artikel 141 lid 1 en 2 Sr. Daarom moet de in de tenlastelegging voorkomende term ‘openlijk’ geacht worden aldaar te zijn gebezigd in dezelfde betekenis als daaraan toekomt in dat artikel. In zijn arrest van 3 juli 2018, ECLI:NL:HR:2018:1008 heeft de Hoge Raad met betrekking tot deze term het volgende overwogen:

‘2.5.1. Met betrekking tot het bestanddeel “openlijk” in art. 141, eerste lid, Sr is in de rechtspraak vaak vooropgesteld dat daarvan sprake is bij geweld dat zich door onverholen, niet-heimelijk bedreven daden heeft geopenbaard, zodat daardoor de openbare orde is aangerand, zonder dat evenwel is vereist dat ten tijde en ter plaatse van het plegen van het geweld publiek aanwezig was of dat er toen en daar feitelijk vrije toegang en zicht op wat er gebeurde bestond. (Vgl. bijvoorbeeld HR 13 juni 2006, ECLI:NL:HR:2006: AW3560, NJ 2006/345.) Het gaat er dus wat betreft de “openlijkheid” in de kern om dat de geweldpleging zich op zodanige wijze en op een zodanige plaats moet hebben voltrokken dat de openbare orde is verstoord. Of van openlijkheid zoals bedoeld in art. 141, eerste lid, Sr sprake is, is mede afhankelijk van het antwoord op de vraag of bij de geweldpleging in zekere zin willekeurig publiek aanwezig was of had kunnen zijn. Deze (mogelijke) aanwezigheid van publiek verdient in het bijzonder aandacht als het gaat om geweldpleging op plaatsen die niet voor eenieder toegankelijk zijn. Voorts kan de mate van verstoring van de normale gang van zaken van belang zijn.

Het begrip “openlijkheid” in de hierboven bedoelde zin kan in sommige gevallen vragen oproepen. Dat laat onverlet dat er veel niet-problematische gevallen wat betreft de openlijkheid bestaan, zoals bij geweld gepleegd op of aan de openbare weg (vgl. HR 26 juni 1979, ECLI:NL:HR:1979:AC6636, NJ 1979/618 en het heden uitgesproken arrest in zaak met nummer 16/04606, ECLI:NL:HR:2018:1050). Zie echter ook HR 7 november 2017,

ECLI:NL:HR:2017:2809, NJ 2018/183 waarin gelet op een bijzondere omstandigheid (de openbare weg was wegens een aldaar geldend verbod niet vrij toegankelijk tussen zonsongang en zonsopkomst in welke periode het geweld was gepleegd) nadere vaststellingen van belang waren met betrekking tot de feitelijke publieke toegankelijkheid en de nabijheid van woningen.

De motivering van de bewezenverklaring van het bestanddeel “openlijk” verdient vooral in niet-evidente gevallen nadere aandacht. Daarbij zijn, mede in het licht van de hierboven onder 2.5.1 aangeduide gezichtspunten, de specifieke omstandigheden van het geval doorslaggevend. Onder meer de potentiële waarneembaarheid van de tenlastegelegde gedragingen en de omvang van het – potentieel aanwezige – publiek kunnen in dat verband een rol spelen (vgl. bijvoorbeeld HR 3 februari 1981, ECLI:NL:HR:1981:AB8265, NJ 1981/398, over geweld op een sleepboot dat zichtbaar en – via de radio – hoorbaar was voor opvarenden van andere schepen). In een niet zonder meer openbare ruimte zoals de aula van een school kan bijvoorbeeld op zijn minst van belang zijn in hoeverre die ruimte ten tijde van het tenlastegelegde toegankelijk was, ook voor personen die niet in een relatie stonden tot de onderwijsinstelling (vgl. HR 9 januari 2018, ECLI:NL:HR:2018:20, NJ 2018/62). Bij geweld in een treincoupé is relevant dat het openbaar vervoer in beginsel, zij het tegen betaling, voor een ieder toegankelijk is (HR 12 juli 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ3681, NJ 2011/380).’

Het hof heeft blijkens de bewijsvoering vastgesteld dat de geweldshandelingen zijn gepleegd in het woongebouw/paviljoen van een penitentiaire inrichting waar de verdachte als gedetineerde verbleef, en dat bij dat geweld enkele medewerkers van de penitentiaire inrichting en medegedetineerden aanwezig waren. Het op deze vaststellingen gebaseerde oordeel van het hof dat sprake is van ‘openlijk’ geweld, is – gelet op wat onder 2.3 is vooropgesteld – niet toereikend gemotiveerd, in het bijzonder niet waar het gaat om de (mogelijke) aanwezigheid van in zekere zin willekeurig publiek op deze niet voor een ieder toegankelijke plaats.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:174

Zaaknummer: 17/05226

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: Th.O.M. Dieben en G.A. Jansen

Wetsartikelen: 141 Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht over de verwerping door het hof van het verweer dat de in de bewezenverklaring vermelde veerdrukpistolen speelgoedvoorwerpen zijn in de zin van artikel 3 RWM in verbinding met de Speelgoedrichtlijn.

Het middel klaagt onder meer over de verwerping door het hof van het verweer dat de in de bewezenverklaring vermelde veerdrukpistolen speelgoedvoorwerpen zijn in de zin van artikel 3 Regeling wapens en munitie (RWM) in verbinding met de Speelgoedrichtlijn.

Het hof heeft vastgesteld dat voormelde veerdrukpistolen verpakt waren in dozen waarop door de fabrikant expliciet waarschuwingen respectievelijk tekens in de vorm van verbodsborden zijn geplaatst dat vorenbedoelde voorwerpen niet geschikt/bestemd zijn om door kinderen jonger dan 14n dan wel 18 jaar te worden gebruikt, en geoordeeld dat deze vermeldingen op de verpakkingen kunnen worden betrokken bij de beoordeling of die veerdrukpistolen gelden als speelgoedvoorwerpen in de zin van artikel 3 RWM in verbinding met de Speelgoedrichtlijn. Dat oordeel geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Voorts heeft het hof geoordeeld dat de omstandigheid dat de veerdrukpistolen, althans de verpakkingen daarvan, zijn voorzien van een CE-markering niet met zich brengt dat die veerdrukpistolen reeds daarom moeten worden aangemerkt als speelgoedvoorwerpen in de zin van artikel 3 RWM in verbinding met de Speelgoedrichtlijn. Dat oordeel is juist (vgl. HR 13 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2091).

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:177

Zaaknummer: 17/02480

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: W.F. Roelink

Wetsartikelen: 3 RWM

RECHTSPRAAK

Voldoen aan sanctiebedrag van strafbeschikking nadat verzet daartegen reeds is ingesteld, betekent niet zonder meer dat het gedane verzet vervalst.

Het middel richt zich tegen het oordeel van het hof dat het tegen de strafbeschikking gedane verzet niet-ontvankelijk is.

In artikel 257e lid 1 Sv wordt het doen van het verzet geregeld. Daarin is onder meer bepaald dat het verzet niet kan worden gedaan indien reeds vrijwillig aan de strafbeschikking is voldaan dan wel na schriftelijke afstand van de bevoegdheid tot het doen van verzet. Intrekking van een gedaan verzet wordt mogelijk gemaakt in het achtste lid; daarbij is niet bepaald dat intrekking kan geschieden door vrijwillig aan de strafbeschikking te voldoen. Uit het samenstel van deze bepalingen volgt dat een eenmaal gedaan verzet niet vervalst enkel door daarna vrijwillig te voldoen aan de strafbeschikking. Zulks komt ook overeen met de regeling over intrekken en afstand doen van gewone rechtsmiddelen in artikel 453 e.v. Sv (vgl. HR 19 december 2017, ECLI:NL:HR:2017:3220).

Het andersluidende oordeel van het hof is dus onjuist. Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-02-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:116

Zaaknummer: 17/03439

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: J. Biemond

Wetsartikelen: 257e Sv